

AMMATTIURHEILIJAN ANSIOTU- LOJEN VEROTUS SUOMESSA

TEKIJÄ: Jaakko-Hermanni Jannenpoika Kasurinen

Koulutusala Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala			
Koulutusohjelma/Tutkinto-ohjelma Liiketalouden koulutusohjelma			
Työntekijä Jaakko Kasurinen			
Työn nimi Ammattiurheilijan ansiotulojen verotus Suomessa			
Päiväys	26.03.2020	Sivumäärä/Liitteet	31
Ohjaaja Kaisa Hämäläinen			
<p>Tiivistelmä</p> <p>Opinnäytetyön tarkoituksena on perehtyä ammattiurheilijoiden monialaisiin tulolajeihin ja niiden verotukselliseen kohteluun, sekä avata niihin kohdistuvia ominaisuuksia urheilu-uran aikana ja sen jälkeen. Aihe itsessään on hyvin laaja, joten työ on rajattu käsittelemään ainoastaan urheilijan ansiotuloverotusta.</p> <p>Tässä työssä käydään läpi urheilijoille tarkoitetut tulolajit ja niiden rahastointi mahdollisuudet vain urheilijoille tarkoitettuihin rahastoihin. Opinnäytetyössä avataan urheilijan ansiotuloverotuksen tuomia mahdollisuuksia ja haasteita, joita urheilijat kohtaavat heidän verotuksessaan. Lisäksi opinnäytetyössä selvitetään Suomen ansiotuloverotusta yleisesti. Suomen lainsäädäntö on auttanut huojentamaan urheilijoiden verotusta urheilu-uransa aikana, jotta siirtyminen ”normaaliin” elämään urheilu-uran jälkeen tapahtuisi ilman taloudellisia vaikeuksia. Huojenuksista huolimatta opinnäytetyötä tehdessä havaittiin epäkohtia, joita urheilijat vielä kohtaavat omassa verotuksessaan.</p> <p>Opinnäytetyössä oli tarkoitus tehdä tietopaketti ammattiurheilijoiden tulojen verotuksesta Suomessa, eikä siinä ollut tarkoitus löytää oikeita tapoja urheilijan tulojen kohteluun tai verotukseen. Työssä haluttiin nostaa esiin hyviä Suomessa laadittuja urheilijoita tukevia ratkaisuja, sekä avata niiden tuomia mahdollisuuksia.</p>			
Avainsanat ammattiurheilija, urheilutulo, verotus			

Field of Study Social Sciences, Business and Administration			
Degree Programme Degree Programme in Business Administration			
Author Jaakko Kasurinen			
Title of Thesis Earned income taxation of a professional athlete in Finland			
Date	26.03.2020	Pages/Appendices	31
Supervisor Kaisa Hämäläinen			
<p>Abstract</p> <p>The purpose of this thesis is to look into multidisciplinary income and the taxation of professional athletes as well as describe the features of taxation during the sports career and after it. The subject in itself is very broad which is why this thesis had to be limited to the earned income taxation of a professional athlete.</p> <p>In this thesis, different types of athletes' incomes and athletes' special investment funds are described. Also, the athletes' taxation possibilities and the challenges that athletes face in their taxation are discussed. Also, the taxation system of earned income in Finland is described in general.</p> <p>Finnish legislation has helped professional athletes by relieving the taxation during their professional sports career, so that the transition to the "normal" life after the career would happen without any financial difficulties. Despite the tax reliefs the athletes are granted, some grievances that the athletes still face in their taxation were noticed while working on the thesis.</p> <p>The purpose of this thesis is to describe the professional athletes' earned income taxation in Finland and not comment on what it should be. This work wants to bring up current Finnish taxation solutions that support the professional athletes and also the possibilities the solutions bring.</p>			
<p>Keywords</p> <p>professional athlete, sport income, taxation</p>			

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	6
2	TUTKIMUSMENETELMÄT	8
2.1	Kvantitatiivinen tutkimus.....	8
2.2	Kvalitatiivinen tutkimus.....	8
2.3	Opinnäytetyössä käytetty tutkimuslaji.....	9
3	URHEILU AMMATTINA	10
4	URHEILIJA TYÖSUHTEESSA	12
4.1	Joukkueurheilija työsuhteessa	12
4.2	Yksilöurheilija työsuhteessa.....	13
5	URHEILIJAN TULOT	14
5.1	Urheilijan palkka.....	14
5.2	Urheilijan palkkiot.....	14
5.2.1	Kilpailupalkinnot.....	15
5.2.2	Sponsoritulot.....	15
5.3	Muita urheiluun liittyvät tuloja	16
5.3.1	Apurahat, stipendit ja valmennustuet.....	16
5.3.2	Tunnustuspalkinnot	17
6	ANSIOTULON VEROTUS SUOMESSA.....	18
6.1	Mitä on ansiotulo?	18
6.2	Ansiotulon perusteella maksettavat verot.....	18
6.2.1	Valtiolle suoritettava progressiivinen vero.....	18
6.2.2	Kunnallisvero	19
6.2.3	Kirkollisvero	19
6.2.4	Yleisradiovero.....	20
6.2.5	Sairausvakuutusmaksu.....	20
6.2.6	Työttömyysvakuutusmaksu ja työntekijän eläkevakuutusmaksu	21
6.3	Ennakonperintä	21
7	URHEILIJAN RAHASTOT.....	23

7.1 Yleistä	23
7.2 Valmennusrahasasto	23
7.3 Urheilijarahasto	25
7.4 Ulkomaalta saadun urheilutulon rahastointi	25
8 YHTEENVETO JA POHDINTA	27
8.1 Oman työn arviointi	28
LÄHTEET JA TUOTETUT AINEISTOT	30

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön aiheena on ammattiurheilijan ansiotulojen verotus Suomessa. Opinnäytetyön tarkoituksena on tehdä selvitys ammattiurheilijan urheilusta saatujen ansiotulojen luokittelusta ja niiden veronalaisuudesta. Tämän lisäksi opinnäytetyössä selvitetään urheilijan ansiotuloverotusta sekä urheilijan mahdollisuuksista rahastoida urheilutulojaan urheilija- ja valmennusrahastoihin.

Urheilu on monelle vapaa-ajan harrastus sekä irtiotto arjesta ja oikeasta ammatista. Urheilun ammatillistuessa laji muuttuu harrastajalle pelkästä vapaa-ajan toiminnasta amatiksiksi, jolloin sitä aletaan tehdä tulonhankkimistarkoituksella. Urheilu on ammatillistunut ajansaatossa todella paljon. Urheilun ammatillistuessa se on samalla kaupallistunut isoa vauhtia. Urheilu kiinnostaa suurta yleisöä, jolloin kaupallistuminen on mahdollistunut pääsylippu ja mainostulojen avulla. Tänä päivänä urheilijat ovat eräänlaista kauppatavaraa, joita ostetaan, myydään ja vuokrataan.

Opinnäytetyön aiheen valintaan vaikuttivat kirjoittajan oma urheilutausta ja mielenkiinto urheilijoiden verotukseen. Urheilijoita on ollut ajan saatossa uutisotsikoissa yllättävien vero-ongelmien vuoksi, ja nämä on osanaan herättänyt kirjoittajan mielenkiinnon urheilijoiden verotukseen ja sen ominaisuuksiin. Ammattiurheilijoita on Suomessa melko vähän, eikä urheilu ammattina ole varsin tunnettu käsite. Tämän lisäksi Suomen verolainsäädäntö ei ole tuntenut tätä käsitettä kovinkaan pitkään, mikä tuo myös mielenkiintoisen asetelman työn aiheeseen.

Opinnäytetyön etenemistä tukevat liiketalouden opinnoissa opitut asiat henkilöverotuksesta, lisäksi muut opintojen aikana harjaantuneet taidot kuten tiedonhankinta ja tieteellisen tekstin kirjoittaminen. Myös opinnoissa harjaantunut lakitekstin tulkitseminen on apuna opinnäytetyön tekemisessä.

Opinnäytetyön tutkimuskysymyksenä on, kuinka ammattiurheilijan ansiotuloja verotetaan Suomessa. Työssä on tarkoituksena tuottaa tietopaketti, missä on ajankohtaista- ja lainmukaista tietoa urheilijan verotuksesta. Ammattiurheilijan tuloista kerätyn teorian pohjalta selvitetään niiden ansiotuloverotusta ja rahastointi mahdollisuuksia. Lisäksi työssä tarkastellaan, kuinka urheilusta tulee ammatti ja milloin urheilijan katsotaan olevan työsuhteessa.

Työn päätavoitteena on tuottaa lukijoille käsitys ammattiurheilijan verotuksellisista eroavaisuuksista, joita he kohtaavat taloudessaan verrattuna muihin verovelvollisiin. Lisäksi työn henkilökohtaisena tavoitteena on syventyä aihealueessa asiantuntijaksi, sekä kehittää tiedonhaun ja tekstin muodostamisen taitojani.

Asetetut tavoitteet on mahdollista saavuttaa syventymällä ahkerasti aiheeseen, koska siitä saatavaa teoriaa ja näkökulmia on huomattavan paljon. Tämä on tärkeää, jotta pystyy muodostamaan laajan ja monialaisen näkökulman aihealueesta.

Opinnäytetyön tutkimuskysymystä tukeakseni olen käsitellyt huippu-urheilua ja sen muodostumista ammatiksi. Tässä tärkeitä kysymyksiä ovat mitä tarkoittaa käsite ammattiurheilija ja kuinka monta ammattiurheilijaa Suomessa on? Näihin kysymyksiin vastaamalla saadaan lukijalle käsitys, ennen tutkimuskysymykseen liittyvää teoria osuutta, että kuinka erilaisesta ammattiryhmästä puhutaan ja mitä melko pienestä ihmismäärästä huolimatta ei ole syytä unohtaa. Mikään muu asia maailmassa ei tuo yhteen niin montaa ja niin erilaista ihmistä kuin urheilu. Haluan lukijan muistavan, että urheilijoita pitää pystyä tukemaan oman työuran aikana ja sen jälkeen niin kuin muitakin työssäkäyviä ihmisiäkin.

2 TUTKIMUSMENETELMÄT

Tutkimukset eivät etene suoraviivaisesti vaan ovat vaihteellisia eli syklisiä. Lisäksi ne ovat päättymättömiä prosesseja, jotka voidaan aloittaa melkeinpä mistä kohdasta tahansa uudestaan, ja ne saavat harkitsemaan toistamiseen tehtyjä valintoja. Tämä teoria tukee opinnäytetyötäni hyvin, koska aihe ammattiurheilijan tulojen verotus on aiemminkin esiintynyt tutkimustöissä, joten tämän työn tarkoituksena on täydentää aiemmin tehtyjä töitä, ja lisäksi löytää aiheeseen uusia näkökulmia. (Hirsijärvi, Remes ja Sajavaara 2004, 14-15.)

2.1 Kvantitatiivinen tutkimus

Kvantitatiivinen tutkimus, tutummin määrällinen tutkimus, perustuu tilastolliseen havainnointiin. Tutkimusmenetelmässä määritellään koehenkilöt tai tutkittavat henkilöt, joiden pohjalta määritellään perusjoukko. Tähän joukkoon tutkimuksen tulosten tulee päteä, ja tästä perusjoukosta otetaan otos. Otos saadaan aineiston keruulla, joka tapahtuu määrällisessä tutkimuksessa yleensä standardoituilla vastauslomakkeilla, joissa on valmiit vastausvaihtoehdot. Tämän perusteella voidaan muodostaa muuttujat taulukoksi ja lisäksi siirtää aineisto tilastollisesti käsiteltävään muotoon. Päätelmät tehdään perustuen havaintoaineiston tilastolliseen analysointiin mm. prosenttilukoiden avulla. (Hirsijärvi, Remes ja Sajavaara 2004, 131.)

2.2 Kvalitatiivinen tutkimus

Kvalitatiivinen tutkimus eroaa luonteeltaan kvantitaavisen tutkimuksen tyypillisistä piirteistä. Laadullinen- eli kvalitatiivinen tutkimus on kokonaisvaltaista tiedonhankintaa, jossa aineisto yritetään koota mahdollisimman luonnollisissa tilanteissa, jotka olisivat todentuntuisia. Tutkija luottaa enemmän tekemiinsä havaintoihin ja keskusteluihin tutkimukseen osallistuvien kanssa, kuin määrällisen tutkimuksen mittausvälineisiin. Laadullisen tutkimuksen suosittuja tutkimusmetodeja ovat sellaisia, joissa tutkittavan oma ääni ja näkökulma korostuu. Tällaisia ovat mm. teema- ja ryhmähaastattelut sekä osallistuva havainnointi. Kohdejoukko tutkimuksessa valitaan tarkoituksenmukaisesti, joten tässä tavassa luoteta satunnaisotokseen. Tutkimussuunnitelma muotoutuu tutkimuksen edistyessä, lisäksi tutkimus toteutetaan yleensä olo-

suhteiden mukaan joustuen suunnitelmia muuttaen. Kaikki tapaukset ovat ainutlaatuisia ja aineisto käsitellään sen mukaisesti. (Hirsijärvi, Remes ja Sajavaara 2004, 155.)

2.3 Opinnäytetyössä käytetty tutkimuslaji

Tässä opinnäytetyössä käytetään tutkimuslajina kvalitatiivisen tutkimuksen tapaus-tutkimusta. Tällaisessa tutkimuslajissa tutkitaan syvemmin yhtä tai muutamaa tutkimuskohdetta tai -ilmiötä. Tässä työssä tutkittava tapaus on ammattiurheilijan ansiotulojen verotus Suomessa. Tapaustutkimuksessa tutkittava tapaus ajatellaan rajoittuvan omaksi kokonaisuudeksi. Tutkimustavassa tuotetaan tapauksesta yksityiskohtaista tietoa, joten se ei pyri yleistettävyyteen, vaan siinä halutaan pyrkiä ymmärtämään ja selittämään tapauksia niiden tyypillisessä kontekstissa. (Jyväskylän yliopiston Koppa 2015; Hirsijärvi, Remes ja Sajavaara 2004, 157.)

3 URHEILU AMMATTINA

Huippu-urheilun ammatillistuminen on tarjonnut pohjan uusien ammattikuntien ja ammatti-identiteettien syntymiselle. Urheiluun liittyvät tehtävät ovat muuttuneet ammateiksi, mikä on vaikuttanut työnantajana toimivien yhteisöjen tehtäviin ja rakenteisiin. (Aaltonen 2001, 129.)

Urheilu on monelle ainoastaan vapaa-ajan harrastus, jolloin sitä ei tehdä ammattimaisesti eikä tulonhankkimistarkoituksessa. Tässä tapauksessa urheilu kuuluu henkilön vapaa-ajan toimintaan, ja mistä henkilö ei saa toimeentuloaan. Ammattiurheilijan työtä on kilpailla omassa urheilulajissaan ja tavoitteena on mahdollisimman hyvä menestys urallaan. Hyvän menestyksen saavuttaminen vaatii lajista riippumatta jatkuvaa harjoittelua, jolloin aikaa ei jää muulle ansiotyölle. Suomessa ammattiurheilijoita on vähän eikä käsite ”urheilu ammattina” ole varsin tunnettu. Tästä poikkeuksen muodostaa joukkueurheilu, varsinkin palloilulajit ja jääkiekko, joissa pelaajat ovat työsuhteessa. Yksilölajeissa useimmiten näin ei ole. Yksilöurheilijat ovat sopimussuhteessa moniin eri tahoihin eivätkä tee työtä yhdelle ainoalle työnantajalle. Yksilöurheilijoita voi verrata enemmänkin yrittäjiin, eli he tekevät työtä omaan lukuun. (Verohallinto 2019; Ammattinetti 2019; Olympiakomitea.fi 2019.)

Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskuksen KIHU:n tekemän tutkimuksen mukaan vuonna 2017 Suomessa oli yhteensä 1380 ammattiurheilijaa (Taulukko 1). Tutkimuksen urheilijoihin kuuluvat nimenomaan Suomessa asuvat ja Suomeen verovelvolliset urheilijat. Tutkimuksen pohjana on käytetty Tapaturmavakuutuskeskuksen ylläpitämää rekisteriä. Tähän rekisteriin ilmoitetaan seurojen toimesta ne urheilijat, jotka ansaitsevat yli 11 190 euroa vuodessa urheilemalla. Rekisterin mukaan ammattiurheilijoiden määrä koostuu lähes kokonaan viiden joukkuelajin urheilijoista, jotka mieletään yleensäkin Suomessa suosituimmiksi lajeiksi. Esimerkiksi tutkimuksen tuloksissa ensimmäisenä olevaa jääkiekkoa 852 ammattiurheilijalla, on kauan ajateltu olevan Suomen suosituin urheilulaji. Tämän jälkeen tulevat jalkapallo 231 ammattiurheilijalla, jonka jälkeen koripallo 143 ammattiruheilijalla. Näiden lajien jälkeen ammattiurheilijat per laji Suomessa tippuvat alle sadan. Ero ammattiurheilijoiden määrässä on muilla lajeilla vielä huima verrattuna jääkiekkoon, joka pitää ykkössijaa selvällä erolla toisena olevaan jalkapalloon.

Tutkimusta ei voi pitää todenmukaisena yksilöurheilijoiden kohdalla. Tutkimuksen mukaan Suomessa olisi yksi ammattilaisyksilöurheilija, mikä ei missään nimessä pidä paikkansa. Niin kuin aiemmin mainittu yksilöurheilijoilla ei ole yksittäistä työnantajaa, joka palkanmaksajana ilmoittaisi urheilijat Tapaturmavakuutuskeskuksen rekisteriin. Tästä johtuen yksilöurheilijat voivat hankkia itselleen vapaaehtoisesti ammattiurheilijan sosiaali- ja vakuutusturvan, mikäli tulot ylittävät edellä mainitun 11 190 euroa vuodessa. Yleensä yksilölajeissa lajiliiton lisenssin ostamisen yhteydessä urheilija vakuuttaa itsensä ja lajiliitto huolehtii palveluiden järjestämisestä. (KIHU 2018.)

TAULUKKO 1. Ammattiurheilijoiden lukumäärä Suomessa v. 2017 (KIHU 2018 [Tapaturmavakuutuskeskus 2018])

LAJI	2017
JÄÄKIEKKO	852
JALKAPALLO	231
KORIPALLO	143
PESÄPALLO	94
LENTOPALLO	58
MUU JOUKKUELAJI	1
YKSILÖLAJI	1
YHTEENSÄ	1380

4 URHEILIJA TYÖSUHTEESSA

Työsuhteen tunnusmerkit ovat työsopimuslaissa ja Suomessa hyvin vakiintuneet. Tunnusmerkkeinä pidetään neljää kriteeriä, joilla vahvistetaan työsuhteen olemassaolo. Työsuhde on olemassa, kun tehdään töitä toiselle, tämän johdon ja valvonnan alaisena, vastiketta vastaan ja sopimuksen perusteella. (Työsopimuslaki 2001/55; Halila ja Norros 2017, 183.)

4.1 Joukkueurheilija työsuhteessa

Joukkueurheilussa työtä tehdään toiselle, ja urheilijan tekemän työn arvo koituu toisen eli työnantajan hyväksi. Täytyy muistaa, että hyvät urheilusuoritukset koituvat myös urheilijan hyväksi, mutta työsuhteen tunnusmerkkien kannalta on kyseessä taloudellisen hyödyn tulemisesta toisen eli seuran hyväksi. Joukkueurheilija harjoittelee ja kilpailee joukkueensa johdon alaisuudessa, jolloin valmentajat johtavat harjoittelua koko joukkueelle ja urheilijoilta voi olla jopa kiellettyä muiden urheilulajien harrastaminen. Urheilun ammatillistuessa urheilijat saavat vastiketta eli jotain korvausta urheilusuorituksistaan. Työsopimuslain 1 luvun 2 §:n 2 kohdan mukaan työsopimuslakia ei sovelleta tavanomaiseen harrastustoimintaan, mikä voi aiheuttaa tulkinnallisia kiistoja. Vastike tunnusmerkistö täyttyy kiistattomasti korkeimmilla sarjatasoilla urheilevien kohdalla, mutta alempien tasojen urheilijoiden kohdalla voi tulla vastaan ongelmia. Tässä on tärkeää huomata se, että työsuhde ei edellytä päätoimisuutta. Viimeinen tunnusmerkistö ”sopimuksen perusteella” täyttyy pelaajien kohdalla, kun tehdään pelaajasopimus harjoittelemisesta ja pelaamisesta. Vielä 1990-luvun alussa sopimuksissa kierrettiin työsuhteen olemassaolo lausekkeella, jonka mukaan sopimus ei ole työsopimus. (Työsopimuslaki 2001/55; Halila ja Norros 2017, 184.)

Joukkueurheilijaa voi verrata normaaliin työssä käyvään ihmiseen, joka myös sitoutuu tekemään töitä toiselle, tämän johdon ja valvonnan alaisena, vastiketta vastaan ja sopimuksen perusteella. Helposti ajatellaan, että urheilija on erikoisasemassa muihin palkansaajiin nähden, mutta urheilun kaupallistuessa ja kovan kilpailun takia urheilijoiden selusta ei ole aina turvattuna samalla tavalla kuten esimerkiksi vakituisessa työsuhteessa olevilla ihmisillä. Esimerkiksi urheilijat tekevät ainoastaan määräaikaaisia sopimuksia oman seuransa kanssa, koska se on urheilun käytäntö ja sen kausiluonteisuuden johdosta. (Halila ja Norros 2017, 184.)

4.2 Yksilöurheilija työsuhteessa

Toisin kuin joukkueurheilija, yksilöurheilija ei tee työtään ainoastaan yhdelle työntarjoajalle vaan on sopimussuhteessa useisiin tahoihin. Näitä voivat olla mm. kisajärjestäjät ja lajiliitto. Usein yksilölajeissa urheilijan tavoite on päästä mukaan maajoukkuetoimintaan. Maajoukkueen omien sopimussuhteiden takia, urheilijoilta edellytetään mm. maajoukkueasuiden käyttöä kaikissa joukkueen tapahtumissa ja julkisissa tilanteissa. (Halila ja Norros 2017, 184.)

Joukkueurheilijan ollessa työsuhteessa työnantajaan, yksilölajin urheilija useimmiten urheilee omaan lukuunsa ilman työsopimusta. Tämä on herättänyt viime aikoina keskustelua urheilijoiden joukossa, kun kaikki muut taustahenkilöt ja valmentajat ovat työsuhteessa mm. maajoukkueissa paitsi itse urheilijat. Urheilija saattaa harjoittaa ammattiaan vuosia uransa aikana, mutta ei ole oikeasti töissä missään. Tässä yksilöurheilija jätetään oman menestymisensä varaan ja usein huonosti menestyvät voivat joutua rahallisen tilanteen pakottamana lopettamaan ammattilaisuransa. Lyhyesti sanottuna yksilöurheilija voi siis olla enemmänkin ammatinharjoittajan tai yrittäjän tilanteessa. (Halila ja Norros 2017, 184; Olympiakomitea 2019.)

Mutta on myös tilanteita, jolloin yksilöurheilija voi olla työsuhteessa. Esimerkiksi ralliautoilija tai ravihevosen ohjastaja katsotaan työskentelevän oman tallinsa lukuun, joten tallilta saatu palkkio on urheilijoille urheilijan palkkaa. (Verohallinto 2019)

5 URHEILIJAN TULOT

Yleisesti verovelvollinen henkilö, kuten myös urheilija, on verovuonna Suomessa asunut henkilö. Jos urheilija on asunut ainoastaan osan verovuotta Suomessa, katsotaan hänen olevan yleisesti verovelvollinen vain tältä ajalta Suomeen. Veronalaisena tulona pidetään rahana tai rahanarvoisena etuutena saatuja tuloja, pois lukien verovapaat tulot. (Tuloverolaki 1992/1535.)

Seuraavassa osiossa käsitellään urheilijan yleisimpiä tulolajeja ja niiden veronalaisuutta. Tuloja on avattu esimerkeillä, jotta niiden todellinen luonne selviäisi lukijalle. Tuloverolain mukaan veronalaisena ansiotulona pidetään kaiken muun ohessa työsuhteessa saatua palkkaa, eläkettä sekä tällaisen tulon sijasta saatua etuutta tai korvausta. (Tuloverolaki 1992/1535 § 61)

5.1 Urheilijan palkka

Ennakkoperintälain 55/2001 mukaan urheilijan tulo luokitellaan palkaksi, jos urheilijan katsotaan olevan työsuhteessa maksajaan. Niin kuin aiemmin mainittu, työsuhde on olemassa, kun tehdään töitä toiselle, tämän johdon ja valvonnan alaisena, vastiketta vastaan ja sopimuksen perusteella. Palkalla tarkoitetaan kaikenlaista työsuhteessa saatua palkkaa, palkkiota, etuutta ja korvausta. Palkaksi luetaan myös luontoisedut, jotka on saatu työsuhteessa. (Ennakkoperintälaki 55/2001.)

Niin kuin aiemmin osiossa 4, urheilija työsuhteessa, on selvitetty, yleensä urheilijan palkkaa saavat joukkueurheilijat, joilla työsuhteen tunnusmerkistö täyttyy selvimmin. Kun urheilija saa palkkaa työsuhteessa, on työnantaja velvoitettu suorittamaan ennakonpidätyksen palkasta ennalta määrätyn ennakonpidätysprosentin mukaan.

5.2 Urheilijan palkkiot

Urheilijan palkkiota on urheilusuorituksesta maksettu korvaus, jota ei luokitella palkaksi. Urheilijan palkkio on siis yksilöurheilijan saama korvaus, joka ei ole työsuhteessa maksajaan. Peruste urheilijan palkkiolle on urheilijan henkilökohtainen pahanos, urheilusuoritus tai urheilijan status. Korvaus voidaan maksaa myös luontoisetuna.

(Verohallinto 2019.)

Urheilijan palkkiot ovat lähtökohtaisesti veronalaista tuloa urheilijalle, ellei niitä ole erikseen säädetty verovapaiksi. Urheilija on velvollinen toimittamaan palkkioista ennakonpidätyksen ennalta määrätyn ennakonpidätysprosentin mukaan, paitsi jos urheilija päättää rahastoida palkkiot. Rahastoinnista myöhemmin osiossa 7 urheilijan rahastot.

5.2.1 Kilpailupalkinnot

Urheilukilpailuista urheilijalle voidaan maksaa palkkiota rahana tai esinepalkintona. Jos kilpailupalkinto saadaan perustuen sijoitukseen tai suoritukseen ja sillä on rahallista arvoa, pidetään palkintoa veronalaisena tulona. Palkintoja, joilla on lähinnä tunnearvoa, pidetään tavanomaisina esinepalkintoina ja ovat tässä tapauksessa verovapaata tuloa. Palkintoesineiden myynnissä urheilijan saama myyntivoitto on veronalaista pääomatuloa. (Verohallinto 2019.)

Hiihtolajeissa kansainvälinen hiihtoliitto FIS, jonka alaisuuteen kuuluu mm. mäkihyppy ja yhdistetty, määrää lajeittain palkintorahojen minimi määrän ja palkittavien kilpailijoiden lukumäärän. Tätä säännöstelyä tulee jokaisen maan kisajärjestäjien noudattaa, jotka maksavat urheilijoille palkintorahat. Palkintorahojen ja palkittavien määrä vaihtelee hieman lajeittain, sen suosion ja sitä kautta tuoman tulojen mukaan. Esimerkiksi kaudella 2019 - 2020 miesten mäkihypyssä FIS:n määräämä minimi palkintoraha maailmancupin osakilpailun voittajalle oli 10 000 euroa ja vertailuna sama palkintoraha miesten yhdistetyssä oli 6 000 euroa. (FIS 2019.)

5.2.2 Sponsoritulot

Sponsorisopimukset perustuvat yhteistyöhön. Ne ovat yhdistelmäsovimuksia, joita ei ole laissa säännelty, ja joissa sponsoroitava eli urheilija täyttää markkinointiyhteistyöhön kuuluvat velvoitteensa sponsorin tarjoamaa vastiketta vastaan. Urheilijan saama korvaus voidaan maksaa esimerkiksi sponsorioivan yrityksen tuotteilla tai rahana. Urheilijan velvollisuuksiin sopimuksissa voi kuulua mm. sponsorioivan yrityksen mainostaminen sosiaalisessa mediassa ja yrityksen tuotteiden käyttäminen median tilaisuuksissa. (Halila ja Norros 2017, 423.)

Monesti urheilija ja lajiliitto sekä yhteistyötaho solmivat kolmikantasopimuksia, joissa urheilija sitoutuu yhteistyökumppanin markkinoinnin edistämiseen niin kuin

sopimuksissa määrätään. Urheilijan voi täytyä esimerkiksi kantaa yhteistyökumppanin mainosta urheiluasuissaan, kun esiintyy julkisuudessa. (Olympiakomitea 2019.)

Kuten urheilijan palkan verotusta tarkasteltaessa, myös sponsoritulojen verotuksessa on olennaista se, että onko urheilija työsuhteessa korvauksen maksajaan. Kun maksettava korvaus perustuu urheilijastatukseen, voidaan yhteistyökumppanin maksama vastike luokitella urheilijalle joko urheilijan palkkiona tai ennakkoiperintälain 55/2001 13§:n mukaisena palkkana. Jos mainos- ja sponsoritulot eivät perustu urheilijastatukseen, ei niitä voida luokitella urheilijan palkkioksi. Tämän perustelu voi kuitenkin olla hyvin vaikeaa, sillä käytännössä urheilijan kaikki toiminta julkisuudessa perustuu urheilijastatukseen, jonka urheilija on omalla toiminnallaan ansainnut. Jos sponsorituloja kuitenkin ei voida luokitella urheilijan palkkioiksi, on ne tässä tapauksessa, sopimussuhteesta riippuen, joko urheilijan palkkaa, työkorvausta tai muuta ansiotuloa. Tässä tapauksessa urheilija ei voi rahastoida sponsoroitituloja urheilutuloja varten perustetuille urheilu- ja valmennusrahoitukseen. (Verohallinto 2019.)

5.3 Muita urheiluun liittyvät tuloja

Urheilija voi saada avustuksia tai tukirahoja oman urheilu-uran mahdollistamiseen. Lisäksi urheilijoita voidaan palkita paikallisesti hyvästä menestyksestä ja yhteiskunnan maineen kirkastamisesta maailmalla.

5.3.1 Apurahat, stipendit ja valmennustuet

Urheilijat voivat saada apurahoja valmentautumiseen ja harjoitteluun sekä tunnustuspalkintoja saavuttamastaan menestyksestä. Apurahat, stipendit ja valmennustuet ovat ensisijaisesti urheilijan palkkiota eli veronalaista tuloa urheilijoille. Apurahaa maksettaessa ratkaisevaa merkitystä ei ole suorituksen nimikkeellä, vaan sen tosiasiallinen luonne määrittää suorituksen ja sen käsittelyn verotuksessa. (Verohallinto 2019.)

Tuloverolain 82 §:n mukaan vain tieteellistä tutkimusta, taiteellista toimintaa tai opintoja varten maksettu stipendi tai apuraha voi olla verovapaata tuloa. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriön nimeämille huippu-urheilijoille maksettavat valmennus- ja harjoittelupurahat ovat verovapaita. Suomen valtion talousarvioon otetaan

vuosittain määräraha avustustuen ja apurahojen myöntämiseksi, mihin huippu-urheilun edistäminen kuuluu yhtenä osa-alueena. Muuta kuin edellä mainittuja tarkoituksia varten saadut apurahat ja stipendit ovat urheilijalle veronalaista ansiotuloa, riippumatta siitä keneltä ne on saatu. (Halila ja Norros 2017, 616; Verohallinto 2019; Liikuntalaki 390/2015 § 14.)

5.3.2 Tunnustuspalkinnot

Tuloverolain 82 §:n mukaan vain tieteellisen, taiteellisen tai yleishyödyllisen toiminnan perusteella annettu tunnustuspalkinto on verovapaata tuloa. Urheilijalla näistä kriteereistä, katsotaan täyttyvän viimeinen eli yleishyödyllinen toiminta. Tämän lisäksi verovapaan tunnustuspalkinnon voi saada vain merkittävien kansainvälisten kilpailuiden menestyksen perusteella, koska tällöin teko tai suoritus ylittää niiden normaalin piirin ja siihen on täytynyt liittyä merkittävää kansallista julkisuutta. Yleishyödylliseksi toiminnaksi voidaan katsoa esimerkiksi olympiavoittajan toimiminen esikuvana nuorille ja sitä kautta lisäämällä harrastajien määrää lajin parissa. Työnantajan antamat palkinnot ovat työntekijälle palkkaa, jonka takia tunnustuspalkinnon saaja ei voi olla työsuhteessa sen antajaan. (Tuloverolaki 1535/1992; Verohallinto 2019.)

Jos tunnustuspalkinto on vähäinen eli niin sanottu kiitoslahja, pidetään tätä verotuksessa verovapaana suorituksena. Vähäinen kiitoslahja saa olla arvoltaan maksimissaan 100 euroa vuodessa. Kiitoslahjaa voidaan pitää verovapaana, jos se ei ole urheilijan itse valitsema tai rahana annettu. Lahja ei saa olla palkinto urheilusuorituksesta tai vastiketta työn teosta. (Tuloverolaki 1535/1992; Verohallinto 2019.)

6 ANSIOTULON VEROTUS SUOMESSA

Tämä osio on yleiskatsaus Suomessa tapahtuvan luonnollisen henkilön ansiotuloverotuksesta. Erilaisten verojen käsittelyssä ei huomioida pääomatulojen vaikutusta ansiotuloverotukseen, vaan osiossa keskitytään ainoastaan ansiotuloihin, mikä on urheilijan ansiotulojen verotuksen näkökulmasta oleellisempaa.

6.1 Mitä on ansiotulo?

Luonnollisen henkilön kuten myös urheilijan tulot jaetaan kahteen tulolajiin. Näitä ovat pääomatulo ja ansiotulo. Ansiotulon käsite on määritelty pääomatulon käsitteen kautta. Ansiotulona pidetään kaikkea sellaista tuloa, jota ei ole määritelty tuloverolaissa pääomatuloksi. Tuloverolain mukaan veronalaiseksi pääomatuloksi luokitellaan omaisuudesta saatua tuottoa ja sen luovutuksesta saatua voittoa. Lisäksi pääomatulona pidetään muuta tuloa, jonka katsotaan kertyneen varallisuudesta. Tämän sijaan ansiotuloa on palkka tai tähän rinnastettava tulo, joka on saatu työsuhteessa. Palkan lisäksi ansiotuloa on eläke sekä sen sijaan saatu etuus tai korvaus. Aiemmin selvitettyjen urheilijan tulojen kohdalla on kyse urheilijan ansiotuloista. Urheilijalle veronalaista pääomatuloa voi olla esimerkiksi urheilijan myydessä saamansa palkinnon eteenpäin. (Tuloverolaki 1535/1992; Verohallinto 2019; Räbinä, Myllymäki ja Myrsky 2019, 383.)

6.2 Ansiotulon perusteella maksettavat verot

Luonnollisen henkilön on suoritettava ansiotulostaan useita erilaisia veroja eri veronsaajille. Ansiotulosta suoritetaan valtiolle ansiotulon veroa, kunnallisveroa ja yleisradioveroa. Lisäksi ansiotulosta suoritetaan vakuutetun sairausvakuutusmaksua. Palkkatulosta suoritetaan edellä mainittujen ohella myös työntekijän eläkemaksua ja työttömyysvakuutusmaksua. (Räbinä, Myllymäki ja Myrsky 2019, 984.)

6.2.1 Valtiolle suoritettava progressiivinen vero

Suomessa maksetaan valtiolle tuloveroa verotettavasta ansiotulosta progressiivisen tuloveroasteikon perusteella. Tuloveroasteikoista säädetään erikseen niin sanotulla tuloveroasteikkolailla, jonka perusteella toimitetaan ansiotulon verotus kullekin vuodelle. Esimerkiksi vuoden 2019 tuloveroasteikosta annetussa laissa säädetään

vuoden 2019 tuloverotuksessa sovellettava tuloveroasteikko (Taulukko 2). (Räbinä, Myllymäki ja Myrsky 2019, 984.)

TAULUKKO 2. Vuoden 2019 progressiivinen tuloveroasteikko (Laki vuoden 2019 tuloveroasteikosta 1115/2018)

Verotettava ansiotulo (€)	Vero alarajan kohdalla (€)	Vero alarajan ylittävistä tulon osasta (%)
17 600,00	8,00	6,00
26 400,00	536,00	17,25
43 500,00	3 485,75	21,25
76 100,00	10 413,25	31,25

6.2.2 Kunnallisvero

Luonnollisen henkilön on suoritettava kunnallisveroa verotettavasta ansiotulostaan kotikunnalleen asianomaisen kunnan vahvistaman kunnallisveroprosentin mukaan. Kunnallisvero on siis tasavero eli suhteellinen vero, johon liittyy tulosta tehtävistä vähennyksistä johtuva progressiivinen elementti. (Räbinä, Myllymäki ja Myrsky 2019, 985.)

Jokainen kunta määrää vuosittain oman kunnallisveroprosenttinsa, jonka kunta ilmoittaa verohallinnolle. Esimerkiksi vuonna 2019 kunnallisveroprosentit vaihtelivat 16,50 – 22,50 prosentin välillä. Jos verovelvollisen tulo ei ylitä 10 euroa, kunnallisveroa ei voida määrätä. (Tuloverolaki 1535/1992; Räbinä, Myllymäki ja Myrsky 2019, 985.)

6.2.3 Kirkollisvero

Evangelisluterilaisten ja ortodoksisten seurakuntien jäsenet maksavat kirkollisveroa. Kyseistä veroa maksetaan seurakunnan määräämän veroprosentin mukaan. Kyseessä on siis suhteellinen vero kunnallisveron tapaan, johon liittyy myös tulosta tehtävistä vähennyksistä johtuva progressiivinen elementti. Kirkollisveroa suoritetaan kunnallisverotuksessa verotettavien ansiotulojen perusteella.

Jokainen seurakunta määrää vuosittain oman kirkollisveroprosenttinsa, jonka seurakunta ilmoittaa verohallinnolle samaan tapaan kuin kunnankin on tehtävä. Esimerkiksi vuonna 2019 kirkollisveroprosentit vaihtelivat 1,00 - 2,20 prosentin välillä. (Räbinä, Myllymäki ja Myrsky 2019, 985–986.)

6.2.4 Yleisradiovero

Viimeistään verovuoden aikana 18 vuotta täyttänyt Suomessa yleisesti verovelvollisen luonnollisen henkilön on suoritettava verovuoden tuloistaan yleisradioveroa. Pois lukien henkilö, jonka kotikunta on Ahvenanmaan maakunnassa, ei ole kuitenkaan suoritettava veroa. Yleisradiovero on valtiolle suoritettava vero, jolla rahoitetaan Yleisradio Oy:n toiminta. (Laki yleisradioverosta 484/2012.)

Yleisradiovero lasketaan verovuoden puhtaan ansiotulon ja -pääomatulon yhteismäärän 14 000 euroa ylittävästä osasta. Tältä ylittävältä osalta yleisradioveroa suoritetaan 2,5 prosenttia, mutta ei kuitenkaan 163 euroa enempää. (Laki yleisradioverosta 484/2012.)

6.2.5 Sairausvakuutusmaksu

Sairausvakuutuslakiin perustuvien etuuksien rahoittamiseen osallistuvat Suomessa vakuutetut henkilöt. Vakuutetut suorittavat saamansa veronalaisen tulon perusteella sairausvakuutusmaksua, mikä toimii etuuksien rahoituksena. Sairausvakuutusmaksu suoritetaan verohallinnolle, joka kantaa ja tilittää sen kansaneläkelaitokselle. (Räbinä, Myllymäki ja Myrsky 2019, 987.)

Vakuutetun sairausvakuutusmaksu sisältää sairaanhoito- ja päivärahamaksun. Sairaanhoidomaksu määräytyy vakuutetun henkilön kunnallisverotuksen verotettavan tulon perusteella ja päivärahamaksu määräytyy vakuutetun henkilön palkkojen ja työtulon perusteella. Maksu sisältyy ennakonpidätysprosenttiin. (Räbinä, Myllymäki ja Myrsky 2019, 987.)

Sairausvakuutuksen maksujen prosenttimäärät säädetään vuosittain valtioneuvoston asetuksella. Vuonna 2019 sairaanhoidomaksun määrä on 1,61 prosenttia eläke- ja etuustulosta sekä muusta sellaisesta tulosta, josta ei ole maksettava päivärahamaksua. Päivärahamaksu on 1,54 prosenttia, jonka maksuperusteena käytetään palkkatuloa, työtulota tai muuta sairausvakuutuslaissa tarkoitettua päivärahamaksun

maksuperustetta. Päivärahamaksu on vakuutetulle 0 euroa, jos vuotuiset palkka- ja työtulot alittaa 14 282 euroa. (Räbinä, Myllymäki ja Myrsky 2019, 987.)

6.2.6 Työttömyysvakuutusmaksu ja työntekijän eläkevakuutusmaksu

Työntekijä maksaa verojen ja sairausvakuutusmaksun lisäksi palkkatulostaan työttömyysvakuutusmaksua ja työntekijän eläkevakuutusmaksua. Vuonna 2019 työttömyysvakuutusmaksu oli 1,50 prosenttia. Työntekijän eläkemaksu oli sen sijaan 6,75 prosenttia alle 53-vuotiailla ja 63 vuotta täyttäneillä ja 8,25 prosenttia 53-62 vuotiailla. Maksut menevät työllisyysrahastolle ja työeläkeyhtiölle tai muulle eläketurvan järjestäjälle. Maksut pidättää työnantaja bruttopalkasta, joten ne eivät sisälly verokortin ennakonpidätysprosenttiin. (Räbinä, Myllymäki ja Myrsky 2019, 987.)

Työttömyysvakuutusmaksua ei makseta urheilijasta, riippumatta siitä onko urheilija työsuhteessa. Eläkemaksuissa tilanne on toisenlainen. Jos urheilijalle maksetaan palkkaa vuoden aikana vähintään 9 600 euroa, on urheiluseuran tai muun urheilutoimintaa harjoittavan yhteisön järjestettävä urheilijalle vakuutus vanhuuden varalta. Urheilijalle, joka ei saa palkkaa, on vapaaehtoista vakuuttaa itsensä vanhuudenturvalla. Tulojen alaraja on vastaavat kuin palkkaa saavalla urheilijalla, mutta vakuutukseen huomioon otettava vuositulo voi olla enintään 100 000 euroa. Vapaaehtoisessa vakuuttamisessa sen sijaan urheilijalla on oikeus saada turva vanhuuden varalta, kunnes täyttää 65 vuotta. (Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta 555/1998; Laki urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta 276/2009.)

6.3 Ennakonperintä

Ennakonperinnässä on kyse verovuoden aikana tapahtuvasta verojen perinnästä, jonka ensisijainen muoto on ennakonpidätys. Ennakonperintä pyritään tekemään mahdollisimman tarkasti samoilla veroperusteilla kuin verotuksen toimittaminen. Ennakonperinnän alaista verotettavaa tuloa on lähes kaikki tuloverolaissa 1535/1992 säädetyt verotettavat tulot. Aiemmin osiossa 5 selvitetyistä urheilijan tuloista on toimitettava ennakonpidätys paitsi tunnustuspalkinnosta, joka on verovapaata ansiotuloa. Lisäksi stipendi, apuraha tai valmennustuki voi olla verovapaata ansiotuloa riippuen niiden tosiasiallisesta luonteesta. Ennakonperinnässä henkilöasiakkailta, kuten urheilijoilta, perittävät verot ovat valtionvero, kunnallisvero, kirkollisvero, vakuutetun sairausvakuutusmaksu sekä yleisradiovero. (Verohallinto 2019.)

Urheilijoilla muodostaa poikkeuksen verovuoden aikana tapahtuvassa verojen perinnässä urheilutulojen rahastointi mahdollisuus. Urheilijalla verovuoden tulona ei pidetä urheilutuloja, jotka on maksettu urheilijoille tarkoitettuihin valmennus- tai urheilijarahastoon. Rahastoista ja niiden toiminnasta tarkemmin osiossa 7 urheilijan rahastot.

7 URHEILIJAN RAHASTOT

7.1 Yleistä

Verrattuna normaaliin työuraan, urheilijan aktiivinen ura on yleensä varsin lyhyt ja uran ansainta-aika saattaa olla vielä tätäkin lyhyempi. Urheilijan eläköitymisikä on myös paljon varhaisempi kuin normaalilla työssä käyvällä ihmisellä. Näiden seurauksena urheilijan verotusta on helpotettu urheilijalle tarkoitetuilla rahastoilla, joiden tarkoitus on myös turvata urheilu-uran jälkeistä aikaa ennen uuden mahdollisen ammatin löytymistä. (Verohallinto 2019.)

Tulojen rahastoinnissa olennaista on käsite urheilutulo, sillä ainoastaan urheilutuloina pidettäviä urheilijan tuloja voidaan rahastoida. Käytännössä urheilutuloina pidetään kaikkia urheiluun liittyviä tuloja pois lukien apu- ja tukirahat. Tuloverolain 116 a §:n mukaan urheilutuloja on urheilukilpailusta saadut rahapalkinnot tai muut kilpailemisesta ja pelaamisesta saadut tulot. Lisäksi urheilutuloja on näihin rinnastettavat tulot sekä mainos- tai yhteistyösopimuksista saadut tulot, joiden sopijapuolina ovat urheilija, lajiliitto ja yhteistaho. Urheilutuloksi ei luokitella valmennus- tai apurahaa eikä valmennustukea, joka on saatu lajiliitolta tai olympiakomitealta. Urheilijalla verovuoden verotettavana tulona ei pidetä urheilijan rahastoimiaan tuloja urheilija- tai valmennusrahastoon. (Tuloverolaki 1992/1535; Verohallinto 2019.)

Urheilijan tulot voivat olla urheilutuloa ainoastaan, jos ne maksetaan suoraan valmennus- tai urheilijarahastoon. Kun ne maksetaan suoraan rahastoihin, maksajalla ei ole velvollisuutta suorittaa niistä ennakonpidätystä. Poikkeuksena ulkomailta saadut urheilutulot, jolloin niiden maksamista suoraan rahastoihin ei edellytetä. Ne voidaan siirtää vasta kotimaassa valmennus- tai urheilijarahastoon. Tässä tapauksessa urheilijan täytyy pystyä osoittamaan luotettavasti, että kyseessä on tuloverolain mukainen urheilutulo. (Verohallinto 2019.)

7.2 Valmennusrahasto

Yksilöurheilijalle tarkoitettulla valmennusrahastolla on tarkoitus luoda urheilijalle mahdollisuus varautua etukäteen valmentautumisesta ja harjoittelemisesta aiheutuviin kuluihin. Joukkueurheilijoita valmennusrahasto ei koske, sillä valmennusrahastoon ei voi maksaa urheilijan palkkaa ja lisäksi työnantaja voi korvata palkkasuh-

teessa oleville joukkueurheilijoille kustannukset. Valmennusrahastosta katetaan urheilemisesta ja valmentautumisesta aiheutuvia kuluja tositteisiin perustuen, jotka urheilijan on pystyttävä esittämään. (Verohallinto 2019.)

Valmennusrahastosta korvattavia kuluja on välittömästi lajin harjoitteluun ja kilpailuihin liittyvät kustannukset esim. matkakulukorvaukset harjoitusleirille. Elantomenoiksi katsottavia kuluja sen sijaan ei voida valmennusrahastosta korvata. (Verohallinto 2019.)

Valmennusrahaston varoista siirtämättä jäänyt osa urheilijarahastoon on kunkin verovuoden päättyessä urheilijan veronalaista ansiotuloa. Urheilijarahastoon voi siirtää kuitenkin ainoastaan 50 prosenttia verovuoden urheilutuloista 100 000 euroon asti. Urheilijarahastosta tarkemmin kohdassa 7.3. Valmennusrahastoon voi kuitenkin jättää vuosittain verovapaasti 20 000 euroa tulevaa valmentautumista varten. Tätä kutsutaan nimellä valmennuskate. (Verohallinto 2019; Tuloverolaki 1992/1535.)

Jos valmennusrahastoon maksetaan alle 800 euroa vuodessa kahtena vuotena peräkkäin, rahastoon jääneet varat ovat näiden kahden jälkeisen vuoden verotettavaa ansiotuloa. Urheilijalla on myös mahdollisuus itse ilmoittaa valmennusrahastolle urheilu-uran päättymisestä, jolloin rahaston jäljellä olevat varat ovat ilmoitusvuoden ansiotuloa. Näissä tapauksissa verotuksen näkökulmasta tulo on urheilijan palkkiota. (Verohallinto 2019.)

Seuraavaksi on esitetty laskelma (Taulukko 3) kuvitteellisesta valmennusrahaston tilanteesta uudelle verovuodelle siirtymisessä. Taulukossa ylimmäisenä on vuoden urheilutulokertymä ja urheiluun liittyvät kustannukset. Valmennusrahastoon jätetään maksimimäärä eli 20 000 euroa. Valmennusrahastosta siirretään maksimimäärä eli 50 prosenttia vuoden urheilutuloista urheilijarahastoon, joten vuoden verotettavaksi tuloksi jää 10 000 euroa. (Verohallinto 2019.)

TAULUKKO 3 Laskelma valmennusrahaston menettelystä verovuoden vaihtuessa

Valmennusrahaston kertymä	150 000,00 €
Harjoittelu- ja kilpailu kustannukset	-45 000,00 €
Valmennusrahastoon jätettävä kertymä	-20 000,00 €
Siirto urheilijarahastoon	-75 000,00 €
Verotettava tulo	10 000,00 €

7.3 Urheilijarahasto

Urheilijarahasto on tarkoitettu sekä yksilö- että joukkueurheilijoille. Sen tarkoituksena on turvata urheilijan toimeentulo urheilu-uran jälkeiselle ajalle, ennen kuin urheilija vakiinnuttaa uuden asemansa yhteiskunnassa ja tulon saajana. Tästä syystä varojen nostaminen rahastosta urheilu-uran aikana ei ole mahdollista. (Verohallinto 2019.)

Kun urheilijan verovuoden bruttourheilutulo on vähintään 9 600 euroa, hän pystyy siirtämään siitä verovapaasti 50 prosenttia aina 100 000 euroon asti urheilijarahastoon. Urheilijan on mahdollista myös näiden sääntöjen puitteissa siirtää valmennusrahastosta varoja urheilijarahastoon verovuoden päättyessä. (Verohallinto 2019.)

Urheilijan uran päättyessä rahaston varat tuloutetaan aikaisintaan kahden ja enintään 10 vuoden kuluessa. Tulouttamisen 10 vuoden aikakattoa ei voi muuttaa, mutta erityistapauksissa kuten työkyvyttömyyden seurauksena, tulouttamisen aloittamista voidaan nopeuttaa 2 vuoden aika karensista. Tulouttaminen tapahtuu tasaisesti vuosittain, joiden lukumäärän määrittää urheilija. (Verohallinto 2019.)

Urheilijan tulouttaessa rahaston varoja ovat ne kokonaisuudessaan veronalaista ansiotuloa. Tuloutettavat varat ovat urheilijan palkkaa, jos ne on siirretty rahastoon urheilijan palkkana. Vastaavasti tuloutettavat varat ovat urheilijan palkkiota, jos ne on siirretty rahastoon urheilijan palkkiona. Rahaston kerryttämä tuotto katsotaan viimeisen tulouttamisvuoden seuraavan verovuoden tuloksi. (Verohallinto 2019.)

Urheilutulon jäädessä kahtena peräkkäisenä verovuotena alle 9 600 euron, katsotaan urheilijan uran päättyneeksi. Urheilija voi myös osoittaa jollain muulla tavalla urheilijan uran jatkosta, mutta jos ei tähän pysty tai halua katsotaan urheilijan uran päättyneeksi. Urheilija voi itse ilmoittaa uran päättymisestä. (Verohallinto 2019.)

7.4 Ulkomaalta saadun urheilutulon rahastointi

Ulkomaalta saadut urheilutulot on myös mahdollista rahastoida urheilijoille suunnattuihin valmennus- ja urheilijarahastoihin. Ulkomaalta saaduissa urheilutuloissa on poikkeuksena se, että niitä ei tarvitse maksaa suoraan rahastoihin, vaan urheilija voi siirtää ne myöhemmin tulon saantivuonna. Useimmiten urheilijaa verotetaan jo

tulon ansaintamaassa, tällöin Suomessa asuvalta urheilijalta poistetaan kaksinkertainen verotus hyvitysmenetelmällä. Hyvitysmenetelmä on käytössä, kun tulo on veronalaista Suomessa. Valitettavasti tässä verotustavassa nousee esille ongelma urheilijan näkökulmasta. Jos urheilija rahastoi saamaansa ulkomaantuloa, rahastotavaan urheilutuloon kohdistuvaa ulkomaalla maksettua veroa ei huomioida hyvitysmenetelmässä. Ongelma realisoituu, kun urheilija alkaa tulouttamaan urheilijarahastoaan urheilu-uransa loputtua, koska tuloutettavat varat ovat kokonaan urheilijan veronalaista ansiotuloa. Suomen verotuksessa ajatellaan, että kyseessä ei ole enää samasta tulosta vastaavalta ajalta suoritetusta verosta. Tällaisessa verotusmenetelyssä urheilija joutuu maksamaan urheilutulostaan veroja tuplana, ulkomaan veron ja lisäksi Suomen ansiotuloveron. (Verohallinto 2019.)

8 YHTEENVETO JA POHDINTA

Tarkoituksena opinnäytetyössä oli luoda selvitys ammattiurheilijan ansiotuloverotuksen erityiskysymyksistä, yhtenäisyydestä normaalin henkilön ansiotuloverotukseen sekä nostaa esille mahdollisia verotuksellisia epäkohtia urheilijoiden kohdalla. Työssäni ei ollut toimeksiantajaa, joten tavoitteita työhöni en voinut saada ulkoiselta taholta. Työn onnistumista mittaen enemmänkin itse asettamieni tavoitteiden pohjalta, joita olivat itsensä kehittäminen tieteellisen tekstin tuottamisessa sekä tiedonhakeminen.

Opinnäytetyön aloitin kirjoittamalla aiheesta ”urheilu ammattina”, mikä käsitteenä oli jo itselleni ennestään tuttu, mutta milloin urheilua voidaan luokitella ammatiksi, oli sen sijaan tuntematon aihealue. Urheilija työsuhteessa osiossa käsittelin työsuhteen tunnusmerkkejä työsopimuslain avulla, ja sitä kuinka ne urheilijoiden kohdalla täyttyy. Lisäksi erottelin aiheeseen liittyviä eroavaisuuksia yksilö- ja joukkueurheilijan välillä. Tämä osio toi hyvin esille, kuinka yksilöurheilijan verotuksellinen asetelma eroaa todella paljon joukkueurheilijasta. Asetelmasta tekee yksilöurheilijan kannalta epäedullisen sen, että koko ura tehdään ”töitä”, mutta oikeasti ei olla missään töissä. Mielestäni moni ei tätä tilannetta tiedosta, ja siksi pyrin korostamaan työssäni juuri tätä aihetta.

Loppuosa opinnäytetyöstä oli enemmän opinäytetyön aiheen käsittelyä eli urheilijan ansiotuloverotusta. Kävin läpi urheilijan eri tulolajeja ja niiden veronalaisuutta osiossa ”urheilijan tulot”. Tässä osiossa oli pohjana verottajan uusi ohje urheilusta saatujen tulojen verotuksesta. Tulot jaoin kolmeen alakategoriaan; urheilijan palkka, urheilijan palkkiot ja muut urheiluun liittyvät tulot. Kategorioiden sisältämistä tulolajeista rajasin muutamia tuloalajeja pois, ja valitsin mukaan mielestäni oleellisemmat tulolajit. Mm. usein e-urheiluun liittyvät käyttökorvaukset jätin käsittelemättä kokonaan, koska halusin opinnäytetyöni keskittyvän perinteisemmän urheilun harrastajiin.

Tulolajien käsittelyn jälkeen jatkoin opinnäytetyötä käymällä lyhyesti ja tiivistetysti läpi Suomen ansiotuloverotusta. Osiossa käytiin läpi Suomessa ansiotulosta perittävät verot ja veroluonteiset maksut. Jos maksuissa oli urheilijan kohdalla eroavaisuuksia verrattuna normaalin verovelvollisen ansiotulon käsittelyyn, käsiteltiin tämä eroavaisuus maksujen tutkimisen yhteydessä.

Lopuksi työssä käsiteltiin urheilijan rahastoja. Osiossa oli tarkoituksena selvittää lukijalle, miksi tällaisia rahastoja on aikoinaan perustettu urheilijoille ja mitä niiden käyttäminen edellyttää urheilijalta. Rahastojen tarkoituksesta ja niiden positiivisesta vaikutuksesta urheilu-uran jälkeiseen aikaan osio antaa kiistattoman tositteon. Rahastojen positiivisista puolista huolimatta, työtä tehdessä kävi ilmi myös yksi niiden heikompi puoli. Kohdassa ulkomaalta saadun urheilutulon rahastointi nostettiin esille kirjoittajaa ja monia urheilijoita puhuttava ongelma, mikä tulee vastaan urheilijan tulouttaessa varojaan urheilijarahastosta. Kohdan tarkoituksena ei ole moittia Suomessa urheilijoille laadittuja rahastoja, vaan enemmänkin herättää ajattelemaan onko kohtelu oikeudenmukaista urheilu-uran jälkeen. Urheilijan ura on niin poikkeuksellinen, joten siitä laskeutuminen normaalin työelämään tarvitsisi hyvän tukiverkon.

Opinnäytetyön aihetta voisi tutkia lisää esimerkiksi kartoittamalla yksilö- ja joukkueurheilijan kokemuksia omasta verosuunnittelustaan. Kartoittamisen voisi tehdä kvantitatiivisella tutkimuksella, jossa haastateltaisiin erilaisien lajien harrastajia. Tutkimuksen yhteydessä voitaisiin etsiä korjaus ehdotuksia haastattelujen tuloksien pohjalta esiin nousseisiin ongelmakohtiin. Tällainen tutkimus saattaisi tuoda esille sellaisia verotuksellisia epäkohtia, joita ei aikaisemmin ole edes havaittu olevan olemassa.

8.1 Oman työn arviointi

Opinnäytetyöprosessi meni melko kivuttomasti, koska aihe oli kiinnostava ja lähellä kirjoittajan sydäntä. Työn suunnittelu onnistui hyvin ja aiheessa pysyminen ei tuottanut vaikeuksia. Jälkikäteen ajateltuna olisin halunnut opinnäytetyöhön lisää konkreettisia kokemuksia urheilijoilta, jolloin uusien ajatusten esiintuominen olisi ollut helpompaa.

Aiheena ammattiurheilijan ansiotulojen verotus Suomessa kuulostaa yksinkertaiselta ja helposti tutkittavalta, mutta kirjoittamisen jälkeen kokemus on erilainen. Aiheesta on kirjoitettu melko niukasti kirjallisia lähteitä ja niiden löytäminen tuntui välillä haastavalta. Olisin toivonut työhöni lähteeksi enemmän lainsäädännön ja yleistietämyksen pohjalta kirjoitettuja tietokirjoja, mikä olisi saattanut tuoda enemmän mielenkiintoisia näkökulmia työn osa-alueisiin.

Kokonaisuutena opinnäytetyöksi valmistui sellainen kirjallisuuskatsaus, mitä olin yleisesti ajatellut ennen työn aloittamista. Toiveena oli, että työ olisi antanut vielä enemmän itselleni, mutta päällimmäinen tunne jäi positiiviseksi. Aihe on vielä melko tutkimaton, joten samaisille tutkimuksille olisi tarvetta. Luulen, että urheilijoiden halu lähteä kehittämään heidän verottuksellisia asioita olisi suuri, joten laajempaan tutkimukseen osanottajia ei olisi kovin vaikeaa saada mukaan.

LÄHTEET JA TUOTETUT AINEISTOT

AALTONEN, Kimmo 2001. Urheilun ja liikunnan oikeus. Juva: WS Bookwell Oy.

AMMATTINETTI 2019. Ammattiurheilija. [Viitattu: 2019 -8- 20]. Saatavissa: http://www.ammattinetti.fi/ammattit/detail/308_ammatti

FINLEX 1992. Tuloverolaki 1992/1535. [Viitattu: 2019 -8- 27]. Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19921535#O3L4P61>

FINLEX 1998. Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta 1998/555. [Viitattu: 2020 -1- 12]. Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980555>

FINLEX 2001. Työsopimuslaki 2001/55. [Viitattu: 2019 -8- 27]. Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20010055>

FINLEX 2009. Laki urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta 2009/276. [Viitattu: 2020 -1- 14]. Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2009/20090276#P1>

FINLEX 2012. Laki yleisradioverosta 2012/484. [Viitattu 2019 -9- 16]. Saatavissa: <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2012/20120484>

FINLEX 2018. Laki Vuoden 2019 tuloveroasteikosta 1115/2018. [Viitattu: 2019 -9- 16]. Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20181115>

HALILA, Heikki ja NORROS, Olli 2017. Urheiluoikeus. Helsinki: Alma Talent Oy.

HIRSIJÄRVI, Sirkka, REMES, Pirkko ja SAJAVAARA, Paula. 2003. Tutki ja kirjoita. Helsinki. Tammi.

INTERNATIONAL SKI FEDERATION 2019. Rules for the fis nordic combinedworld cup. [Viitattu: 2019 -10- 16]. https://assets.fis-ski.com/image/upload/v1568898806/fis-prod/assets/WC-NC_1920-Rules_E-D.pdf

INTERNATIONAL SKI FEDERATION 2019. Rules for the fis ski jumpingworldcup (men). [Viitattu: 2019 -10- 16]. Saatavissa: https://assets.fis-ski.com/image/upload/v1568289395/fis-prod/assets/WCRGLJ-Men-1920-E-D_inclCover.pdf

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON KOPPA 2015. Tapaustutkimus. [Viitattu: 2020-4-18]. Saatavissa: <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/tapaustutkimus>

KILPA- JA HUIPPU-URHEILUN TUTKIMUSKESKUS 2018. Ammattiurheilijoiden määrä tasaisessa kasvussa. [Verkkojulkaisu]. [Viitattu: 2019 -8- 20]. Saatavissa: <https://www.kihu.fi/arviointi-ja-seuranta/ammattiurheilijoiden-maara-tasaisessa-kasvussa/>

OLYMPIAKOMITEA 2019. Urheilijan ammatin arvostuksessa edelleen paljon työtä: ”Urheilu voi fiksusti hoidettuna olla tuottoisakin ammatti”. [Verkkojulkaisu]. [Viitattu: 2019 -8-20]. Saatavissa: <https://www.olympiakomitea.fi/2019/06/20/urheilijan-ammatin-arvostuksessa-edelleen-paljon-tyota-urheilu-voi-fiksusti-hoidettuna-olla-tuottoisakin-ammatti/>

RÄBINÄ, Timo, MYLLYMÄKI, Janne ja MYRSKY, Matti 2019. Henkilökohtaisen tulojen verotus. Helsinki: Alma Talent Oy.

VEROHALLINTO 2019. Ennakonpidätyksen toimittaminen. [Viitattu: 2020-1-20]. Saatavissa: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48735/ennakonpid%C3%A4tyksen-toimittaminen4/>

VEROHALLINTO 2019. Urheilusta saatujen tulojen verotus kansainvälisissä tilanteissa. [Viitattu: 2020 -1- 20]. Saatavissa: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/75521/urheilusta-saatujen-tulojen-verotus-kansainv%C3%A4lisiss%C3%A4-tilanteissa/>

VEROHALLINTO 2019. Urheilusta saatujen tulojen verotus. [Viitattu: 2019 -8- 20]. Saatavissa: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48990/urheilusta-saatujen-tulojen-verotus/>